

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2013 r.

**w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu
jej stosowania**

Na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się klasyfikację zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zwaną dalej „klasyfikacją”, stanowiącą załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Klasyfikacja jest stosowana w zakresie:

- 1) pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- 2) szkolenia zawodowego;
- 3) gromadzenia danych do określania polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego;
- 4) prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 oraz z 2012 r. poz. 1268).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

MINISTER

PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

1) Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 248, poz. 1485).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278, Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 81, poz. 531, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1593, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 i 1726, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1206 i 1211 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 589, 637, 769, 1456, 1529 i 1548.

DYREKTOR
Departamentu Rynku Pracy
Hanna Świątkiewicz

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Mariusz Fabisiak

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej, zawartej w art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) i zastąpi rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537 oraz z 2012 r. poz. 1268).

Projektowane zmiany polegają na aktualizacji załącznika, zawierającego klasyfikację zawodów i specjalności i obejmują: zmianę „Struktury klasyfikacji zawodów i specjalności” przez wprowadzenie nowych zawodów i specjalności, które pojawiły się na rynku pracy, wprowadzenie nowych zawodów i specjalności zgodnie z Klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego z 2011 r., wyłączenie zawodów i specjalności niefunkcjonujących na rynku pracy, a także uporządkowanie nazewnictwa zawodów i specjalności, zgodnie z sugestiami Rady Języka Polskiego. Ponadto w „Objaśnieniach do struktury klasyfikacji zawodów i specjalności” dostosowano terminologię do terminologii stosowanej w Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED 2011) oraz w dokumentach programowych związanych z realizacją idei uczenia się przez całe życie, w tym dotyczących Europejskich Ram Kwalifikacji (m.in. zastąpiono termin „kwalifikacje” terminem „kompetencje” tam, gdzie jest to właściwe).

Konieczność aktualizacji klasyfikacji zawodów i specjalności wynika ze zmian zachodzących na rynku pracy oraz ze zmiany klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7). Do projektu zaktualizowanej klasyfikacji zawodów i specjalności wprowadzone zostały wszystkie zawody szkolne z obowiązującej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Najważniejsze cechy projektu zaktualizowanej klasyfikacji są następujące:

1. Zasadnicza struktura klasyfikacji zawodów i specjalności jest skonstruowana (jak w klasyfikacji zawodów i specjalności z 2010 r.) na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji ISCO-08;
2. Kryterium agregowania zawodów do poszczególnych grup wielkich jest poziom kompetencji zawodowych, a do pozostałych – kryterium specjalizacji umiejętności oraz podobieństwo zadań zawodowych. Takie kryteria przyjęto przy opracowywaniu klasyfikacji z 2010 r., opierając się na kryteriach zastosowanych w ISCO-08;

3. Zachowana została dotychczasowa liczba i nazwy grup wielkich oraz pozostałych grup (dużych, średnich i elementarnych), zmianie uległa natomiast liczba zawodów. W zaktualizowanej klasyfikacji jest 2411 zawodów i specjalności, w tym:
 - a) wprowadzono 126 nowych zawodów niemających swoich odpowiedników w klasyfikacji z 2010 r., w tym zawody zgłoszone we wnioskach do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,
 - b) wyodrębniono 12 zawodów szerokoprofilowych, które łączą w sobie co najmniej dwie specjalności, np. 233008 *Nauczyciel języka obcego*, który obejmuje nauczycieli wszystkich języków obcych lub 511302 *Przewodnik turystyczny*, który obejmuje specjalności: *przewodnik górski*, *przewodnik miejski*, *przewodnik terenowy*, *przewodnik międzynarodowy*;
4. W objaśnieniach do struktury klasyfikacji - termin „kwalifikacje” został zastąpiony terminem „kompetencje” (tam, gdzie jest to właściwe) w celu zapewnienia spójności z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji ISCED 2011 oraz dokumentami programowymi z obszaru uczenia się przez całe życie.

Ponadto zidentyfikowano obszary problemowe związane z użytkowaniem klasyfikacji i skorygowano błędy w kodowaniu grup elementarnych zawodów i specjalności oraz nieprawidłowe ujęcie zawodów i specjalności w grupach elementarnych w klasyfikacji zawodów i specjalności z 2010 r.

Projekt zaktualizowanej klasyfikacji był przedmiotem konsultacji z Radą Języka Polskiego (RJP), w celu weryfikacji prawidłowości nazewnictwa zawodów i specjalności od względem poprawności językowej. W wyniku tych konsultacji do projektu klasyfikacji wprowadzone zostały 153 zmiany zgłoszone przez RJP.

Z uwagi na zakres zmian wprowadzonych w załączniku zostało zaproponowane rozwiązanie polegające na przyjęciu nowego rozporządzenia zamiast jego nowelizacji.

Struktura projektowanej klasyfikacji obejmuje:

- 1) 10 grup wielkich, symbol jednocyfrowy;
- 2) 43 grupy duże, symbol dwucyfrowy (wewnętrzny podział grup wielkich);
- 3) 132 grupy średnie, symbol trzycyfrowy (wewnętrzny podział grup dużych);
- 4) 444 grup elementarnych, symbol czterocyfrowy (wewnętrzny podział grup średnich);
- 5) 2411 zawodów i specjalności w ramach grup elementarnych, symbol sześciocyfrowy.

Porównanie struktury dotychczas obowiązującej klasyfikacji z 2010 r. z projektem zaktualizowanej klasyfikacji przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Struktura grup klasyfikacji i poziomy kompetencji

Lp.	Nazwa grupy wielkiej	Liczba grup w ramach grupy wielkiej						Liczba zawodów i specjalności		Poziom kwalifikacji*	Poziom kompetencji*
		Dużych		Średnich		Elementarnych		2010	2013	2010	2013
		2010	2013	2010	2013	2010	2013				
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	4	11	11	31	31	141	153	3+4	3,4
2	Specjaliści	6	6	30	30	98	98	663	684	4	4
3	Technicy i inny średni personel	5	5	20	20	87	87	471	490	3	3
4	Pracownicy biurowi	4	4	8	8	27	27	68	67	2+3	2, 3
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	4	4	12	12	39	39	132	130	2+3	2, 3
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	3	9	9	17	17	54	54	2	2
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5	5	14	14	69	69	400	393	2	2
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3	3	14	14	41	41	336	339	2	2
9	Pracownicy przy pracach prostych	6	6	11	11	32	32	98	98	1	1
10	Sily zbrojne	3	3	4	3	3	3	3	3	1,2+4	1, 2, 3, 4
RAZEM		43	43	132	132	444	444	2366	2411		

* Poziomy określone są w odniesieniu do Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych (ISCED 2011). W klasyfikacji ISCED, termin „kwalifikacja” jest równoznaczny ze słowem „kompetencja”. Inne terminy takie jak „certyfikat”, „stopień naukowy” lub „dyplom” są rodzajami kwalifikacji i są traktowane w ramach ISCED jako synonimy. Klasyfikacja kwalifikacji oficjalnie uznanych przez właściwe władze oświatowe stanowi podstawę statystyk dotyczących poziomu wykształcenia (za: *Revision of the international standard classification of education (ISCED)*, <http://ec.europa.eu/eurostat/>).

Informacja o podleganiu projektu notyfikacji

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobb ngowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z § 11a ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce: Rządowy Proces Legislacyjny.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia dotyczą:

- publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy,
- organów i instytucji oświatowych,
- urzędów statystycznych,
- instytucji naukowo – badawczych,
- pracodawców i pracowników,
- organizacji zawodowych.

2) Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom społecznym w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
2. Związek Pracodawców Business Centre Club,
3. Forum Związków Zawodowych,
4. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
5. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
6. Krajowa Izba Gospodarcza,
7. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
8. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ),
9. Konfederacja „Lewiatan”,
10. Polska Izba Biur Rachunkowych,
11. Związek Powiatów Polskich,
12. Związek Rzemiosła Polskiego,
13. Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy.

3) Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet Jednostek samorządu terytorialnego

Przyjęcie rozporządzenia nie będzie mieć wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet Jednostek samorządu terytorialnego, gdyż koszty regulacji, wynikające z potrzeby wprowadzenia zmian w systemie informatycznym w urzędach pracy zostaną pokryte w ramach posiadanych środków na utrzymanie i serwisowanie systemów informatycznych. Natomiast w przypadku innych instytucji - w ramach posiadanych środków przewidzianych na ich funkcjonowanie.

4) Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Oczekuje się, że wprowadzenie nowych zawodów/specjalności i proponowanych zmian usprawni pracę urzędów pracy i innych instytucji rynku pracy, w szczególności w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkolenia i przekwalifikowania osób bezrobotnych i poszukujących pracy dzięki ewidencji zawodów odzwierciedlającej aktualną sytuację na rynku pracy.

5) Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowane zmiany nie naruszają zasad konkurencyjności, bowiem przedmiotem regulacji nie są kwestie konkurencji, monopolizacji czy prywatyzacji.

Proponowane regulacje nie zmieniają istoty funkcjonowania gospodarki.

6) Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.